

PUNCT DE VEDERE

cu privire la solicitarea Asociației Naționale pentru Protecția Consumatorilor și Promovarea Programelor și Strategiilor din România, care solicită încheierea unui protocol de colaborare cu UNBR

ASPECTE PRELABILE

Asociația Națională pentru Protecția Consumatorilor și Promovarea Programelor și Strategiilor din România solicită încheierea unui protocol de colaborare cu UNBR având printre obiective deschiderea, în parteneriat, a Centrului Național de Soluționare Alternativa a Litigiilor din Domeniu. Încheierea acestui parteneriat este justificată, în opinia solicitantei, de aplicarea Directivei 2013/11/UE din 21.05.2013 (soluționarea alternativă a litigiilor în materie de consum), Regulamentul CE 2006/2004, Directiva 2009/22/CE și necesitatea implementării OG nr. 38/2015 care vizează soluționarea alternativă a litigiilor dintre consumatori și comercianți.

Prin această inițiativă se urmărește lansarea unui număr de telefon de tip call center în intervalul orar 8.30-17.30 unde consumatorii pot face anumite sesizări, unde le sunt explicate drepturile și obligațiilor care le au, unde primesc consultanță cu privire la depunerea unei sesizări, unde le vor fi redirecționate toate sesizările către UNBR, etc.

ANALIZAREA PROBLEMATICII SESIZATE

Înainte de a se verifica oportunitatea încheierii unui asemenea parteneriat, considerăm că se impune o scurtă analiză a actelor normative invocate în susținerea unui asemenea demers pentru a se concluziona asupra compatibilității propunerii venite cu specificul profesiei de avocat și cu legislația în domeniu. În fine, o asemenea analiză pe texte legale va stabili dacă această procedură alternativă de soluționare a litigiilor este aplicabilă și în ceea ce privește profesia de avocat.

În ceea ce privește incidența OG nr. 38/2015 în planul profesiei de avocat menționăm că acest act normativ reglementează soluționarea alternativă a litigiilor dintre consumatori și comercianți și constituie transpunerea în plan intern a DIRECTIVEI 2013/11/UE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI din 21 mai 2013 privind soluționarea alternativă a litigiilor în materie de consum și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004 și a Directivei 2009/22/CE (Directiva privind SAL – soluționare alternativă a litigiilor - în materie de consum).

În sensul OG nr. 38/2015, **comerciant** este orice persoană fizică sau juridică, publică ori privată, care acționează în cadrul activității sale comerciale, industriale sau de producție, artizanale ori liberale, precum și orice persoană care acționează în același scop, în numele sau pe seama acesteia (art.3 a.in.(1) lit.b)), în timp ce **consumatorul** este definit ca fiind orice persoană fizică sau grup de persoane fizice constituite în asociații, așa cum sunt definite la art. 2 pct. 2 din Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare (art.3 a.in.(1) lit.a)).

Legea nr. 71/2011 privind punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil substituie noțiunea de „comerciant” cu cea de persoane fizice sau, după caz, juridice supuse înregistrării în Registrul Comerțului, potrivit prevederilor art. 1 din Legea nr.26/1990 privind registrul comerțului. Noțiunea de „comerciant” supraviețuiește în sistemul juridic românesc în măsura în care ea este menționată în norme speciale care conțin un sens propriu al acestei noțiuni. Prin urmare, având în vedere caracterul de normă specială a O.G.nr.38/2015 , care utilizează terminologia de ”comerciant”, în analiza dispozițiilor legale în materie privind incidenta avocatului în această accepțiune, nu va fi avută în vedere noțiunea de profesionist astfel cum aceasta este redată de codul civil.

Conform art. 1. alin.(1) din Statutul profesiei de avocat, profesia de avocat este liberă și independentă, cu organizare, funcționare și conducere autonome.

Astfel, prin raportare la dispozițiile legale în materie, la specificul profesiei de avocat, **avocatul nu este și nu poate fi un simplu comerciant, chiar dacă sub aspectul managementului și al concurenței creează și gestionează „o afacere”, având în vedere că avocatul este un partener al „justiției”, și nu un simplu**

comerciant. Având aceasta calitate, misiunea avocatului este una mult mai complexă decât a simplului comerciant .

Din analiza dispozițiilor O.G. nr.38/2015, reiese că aceasta se aplică:

- procedurilor de soluționare extrajudiciară a litigiilor naționale și transfrontaliere izvorâte din contractele de vânzări încheiate între un comerciant care desfășoară activități în România și un consumator rezident în Uniunea Europeană ;

- procedurilor de soluționare extrajudiciară a litigiilor naționale și transfrontaliere izvorâte din contractele de prestări de servicii încheiate între un comerciant care desfășoară activități în România și un consumator rezident în Uniunea Europeană.

Art.2 alin.(2) lit.a) din O.G. nr.38/2015 prevede expres faptul că **dispozițiile ordonanței nu se aplică** procedurilor de soluționare a reclamațiilor consumatorilor derulate de comercianți prin proceduri proprii. Conform art.5 alin. **(2)** din O.G.nr.38/2015, entitățile SAL îndeplinesc următoarele atribuții:

a) administrează un site internet actualizat care permite părților să aibă cu ușurință acces la informațiile referitoare la procedura SAL și care permite consumatorilor să prezinte online o reclamație și documentele justificative necesare;

b) furnizează, la cerere părților, pe un suport durabil, informațiile prevăzute la lit. a);

c) permit consumatorului să prezinte o reclamație în scris, pe suport hârtie sau pe alt suport durabil, după caz;

d) permit schimbul de informații dintre părți prin mijloace electronice sau prin poștă, după caz;

e) acceptă atât litigii naționale, cât și litigii transfrontaliere, inclusiv litigiile reglementate de Regulamentul (UE) nr. 524/2013;

f) se asigură că prelucrarea datelor cu caracter personal este în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la

prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu Ordinul Avocatului Poporului nr. 75/2002 privind stabilirea unor măsuri și proceduri specifice care să asigure un nivel satisfăcător de protecție a drepturilor persoanelor ale căror date cu caracter personal fac obiectul prelucrărilor.

Or, Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat precum și Statutul profesiei de avocat **reglementează proceduri specifice de soluționare** a plângerilor îndreptate de client împotriva avocatului, în funcție de obiectul acestora, nefiind necesar a se apela la o procedură SAL, atât timp cât legea și statutul profesiei de avocat au pârghii suficiente de soluționare a unor astfel de plângeri. Astfel, spre exemplu, în ceea ce privește contestarea de către client a onorariului avocatului, dispozițiile **art. 132 din Statutul profesiei de avocat** prevăd că, *“(1) La cererea oricăreia dintre părți, contestațiile și reclamațiile privind onorariile se soluționează de decanul baroului, prin decizie motivată, după ascultarea părților. (2) Soluționarea contestațiilor și reclamațiilor se face prin aplicarea principiului medierii și prin încercarea de conciliere a părților, în termen de cel mult 30 de zile de la data înregistrării contestației sau a reclamației (3) Decizia decanului poate fi atacată la consiliul baroului de partea interesată. (4) Consiliul baroului hotărăște cu privire la legalitatea și temeinicia deciziei decanului fără participarea la vot a acestuia. Părțile interesate pot fi invitate pentru a da lămuriri și explicații. (5) Consiliul baroului se pronunță în termen de cel mult 30 de zile de la data sesizării, prin hotărâre motivată, care va fi comunicată în cel mult 15 zile de la data pronunțării.* Astfel, clientul nemulțumit de onorariul pretins de către avocat are pârghiile legale prevăzute de normele speciale în materie de a se adresa organelor abilitate în acest sens.

Totodată, în materie disciplinară, **dispozițiile art. 277 din Statutul profesiei de avocat, prevăd că** *“(1) Plângerea îndreptată împotriva unui avocat se adresează consiliului baroului pe al cărui tablou avocatul figurează cu drept de exercitare a profesiei. Dacă avocatul este pensionar care își continuă activitatea în profesie, este incompatibil sau s-a retras din profesie, plângerea se adresează baroului în care avocatul este sau a fost înscris în tabloul avocaților. (2) Consiliul baroului poate fi sesizat și prin modalitățile prevăzute la art. 86 alin. (2) și (3) din*

Lege sau se poate sesiza din oficiu, prin hotărâre consemnată în procesul-verbal de ședință. (3) Consiliul baroului procedează la anchetarea abaterii indicate în plângere sau în sesizare. În situațiile prevăzute la art. 87 alin. (2) din Lege, plângerea sau sesizarea va fi înaintată de îndată Consiliului U.N.B.R., iar conform art. 278 ” (1) Anchetarea abaterii disciplinare se efectuează de consiliul baroului. În acest scop, consiliul va desemna un consilier pentru efectuarea cercetării disciplinare prealabile. (2) Dacă abaterea disciplinară s-a săvârșit pe raza unui alt barou, consiliul baroului poate decide efectuarea de cercetări, prin comisie rogatorie, de către consiliul baroului pe raza căruia s-a săvârșit fapta. (3) Anchetarea abaterii disciplinare a unui membru al Consiliului U.N.B.R. sau a unui decan se efectuează de către Consiliul U.N.B.R. În acest scop, Consiliul U.N.B.R. va desemna pe unul dintre consilieri pentru efectuarea cercetării disciplinare prealabile. (4) Consilierul desemnat pentru efectuarea cercetării prealabile se poate abține sau poate fi recuzat de avocatul cercetat. Cererea de recuzare se formulează în scris și se judecă de către consiliul baroului, respectiv de Consiliul U.N.B.R., în absența consilierului recuzat”.

Prin prisma textelor legale mai sus invocate, pe de o parte, dispozițiile O.G.38/2015 nu se pot aplica raporturilor dintre avocat și client având în vedere faptul că **avocatul nu poate fi asimilat simplului comerciant** (vânzător sau prestator de servicii), pe de altă parte, însăși O.G.nr.38/2015 **exclue din sfera de aplicare a procedurilor de soluționare a reclamațiilor consumatorilor derulate de comercianți prin proceduri proprii.**

În ceea ce privește caracterul obligatoriu/facultativ al procedurii SAL menționăm că potrivit art.5 alin.(1) din OG.nr.38/2015 privind soluționarea alternativă a litigiilor dintre consumatori și comercianți, litigiile care intră sub incidența prezentei ordonanțe și care implică comercianți care desfășoară activități în România **pot fi prezentate unei entități SAL** care îndeplinește cerințele prevăzute de prezenta ordonanță. Prin urmare, prin raportare la textul legal mai sus invocate, instituirea la nivelul UNBR a unui protocol de colaborare cu o astfel de entitate **nu este obligatorie, constituind o facultate.** Atât timp cât profesia de avocat are reguli proprii de soluționare a eventualelor plângeri/reclamații îndreptate de către client împotriva avocatului, opinăm că nu

s-ar impune apelarea la procedura SAL, aceasta cu atât mai mult cu cât, dacă s-ar accepta o astfel de colaborare, ar impune o atentă coroborare cu dispozițiile Legii nr.51/1995 precum și cu Statutului profesiei de avocat.

CONCLUZII

Având în vedere aspectele învederate, respectiv, pe de o parte, inaplicabilitatea O.G.nr.38/2015 în materia litigiilor client-avocat, pe de altă parte, caracterul facultativ al acestei proceduri putem concluziona următoarele:

- Legislația analizată (internă și europeană) nu consacră o obligație legală de implicare a UNBR într-o asemenea procedură
- încheierea unui asemenea parteneriat impune modificări ale unor reguli de procedură prevăzute de Legea nr. 51/1995 și Statutul profesiei de avocat (unde se direcționează memoriile și sesizările, care este formatul, etc.)
- o asemenea procedură intra în contradicție cu procedurile specifice organizate la nivelul legislației profesiei, competența anumitor organe ale profesiei, principiul descentralizării și autonomiei profesionale (în realitate, toate aceste proceduri se derulează, de regulă, la nivelul barourilor).